

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 137)

z dnia 3 kwietnia 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 137)

3 kwietnia 2013 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Agnieszki Pomaskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

- informację o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag (COM(2013) 92, 101, 102, 103, 105, 106, 111, 112, 115, 117, 119, 120, 121, 135, 141);
- w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Oceny Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (COM(2013) 002 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;
- w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program wsparcia obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych (COM(2013) 107 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP;
- w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Kosmiczna polityka przemysłowa UE (COM(2013) 108 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;
- w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Plan działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r. Pobudzanie ducha przedsiębiorczości w Europie (COM(2012) 795 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;
- sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Grażyna Henclewska** i **Iłona Antoniszyn-Klik** – podsekretarze stanu w Ministerstwie Gospodarki wraz ze współpracownikami, **Stefan Rogulski** radca ministra w Ministerstwie Skarbu Państwa, **Marzena Rajczewska** doradca techniczny w Najwyższej Izbie Kontroli, **Beata Mikołajek-Zielińska** główny specjalista w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, **Zbigniew Czachór** stały doradca Komisji oraz **Tadeusz Cymański**, **Wojciech Olejniczak** i **Janusz Wojciechowski** – posłowie do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych, **Joanna Heger** i **Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw

Międzynarodowych, **Bartosz Pawłowski** i **Tomasz Jaroszyński** – eksperci ds. legislacji w Biurze Analiz Sejmowych, **Adrian Grycuk** – specjalista ds. systemu gospodarczego w Biurze Analiz Sejmowych oraz **Anna Zygierewicz** specjalista ds. społecznych w Biurze Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Witam panie i panów posłów, ministrów i wszystkich przybyłych do nas gości. Chciałabym zaproponować wprowadzenie ograniczeń czasowych: pięć minut dla posła sprawozdawcy, trzy minuty dla posła zabierającego głos w dyskusji po raz pierwszy i minuta dla posła zabierającego głos w dyskusji po raz drugi. Czy jest sprzeciw wobec takiego procedowania? Nie widzę.

Czy są uwagi do porządku obrad? Chciałam tylko poinformować, że w porządku obrad dzisiejszego posiedzenia znajdują się dokumenty o sygnaturze COM(2013) 107 i 108. Prezydium Komisji postanowiło rozpatrzyć te dokumenty łącznie, ponieważ dotyczą tej samej tematyki. Są ze sobą powiązane.

Uwag do porządku obrad nie było, uznaję go za przyjęty. Przechodzimy do pkt I, czyli informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty UE: COM(2013) 92, 101, 102, 103, 105, 106, 111, 112, 115, 117, 119, 120, 121, 135 i 141. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić jakieś uwagi? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów. Na tym zamykam pkt I.

Przechodzimy do pkt II, dokument COM(2013) 002. Rząd jest reprezentowany przez panią minister Ilonę Antoniszyn-Klik, której oddaję teraz głos. Bardzo proszę. Chciałam tylko panie i panów ministrów poinformować, że zwyczajowo wprowadzenie do tematu ze strony ministrów też nie powinno zabrać dłużej niż pięć minut. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Ilona Antoniszyn-Klik:

Moja wypowiedź będzie wynosić minutę. Dokument dotyczy programu CIP, który ma na celu promowanie konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw. Stworzony jest dla małych i średnich przedsiębiorstw. W stanowisku rządu mówimy, że ten dokument opisujący program CIP uważamy za dokument dobry, generalnie także oczywiście słuszny jest ten instrument. Nie jest to duży instrument, bo na całą UE zawiera 3 mld. euro, tak że w porównaniu do programów operacyjnych, które mamy w naszym kraju, nie jest to dokument jakiś ogromny, mający wpływ na rozwój przedsiębiorczości, ale jednak jest to instrument ważny, który pomaga nam realizować różnego rodzaju działania uzupełniające do programów operacyjnych, które są przez nas prowadzone.

Szczególnie chciałabym zwrócić uwagę na Enterprise Europe Network – trzydzieści jednostek promujących przedsiębiorczość, a także promujących internacjonalizację naszych przedsiębiorstw. Także sześć podmiotów, którym udało się w ramach bezpośredniej aplikacji do Komisji Europejskiej uzyskać środki na mikropożyczki dla przedsiębiorców. Są to takie interwencje dla małych i średnich przedsiębiorców, które są ewidentnie potrzebne i zgodne ze wszystkimi badaniami zapotrzebowania wsparcia w tym zakresie.

Ten dokument jest ważny, ponieważ wyniki programu CIT mają wpływ na programowanie przyszłych środków i to będą między innymi środki w ramach programu na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw małych i średnich 2014-2020, czyli COSME i Horyzont 2020. Jeżeli będą państwo mieli jakieś pytania, to z przyjemnością odpowiemy. Nie wiem, czy dłużej ten instrument przedstawiać.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Zanim oddam głos posłom, głos zabierze jeszcze poseł sprawozdawca Marek Łapiński. Bardzo proszę.

Poseł Marek Łapiński (PO):

Szanowna pani przewodnicząca, panie i panowie, dokument nie ma charakteru legislacyjnego i mam poważne wątpliwości. Tak na przyszłość – to jest apel do prezydium, czy tego typu dokumenty, szczególnie odnoszące się do niewielkiej części puli środków, które były do wykorzystania, notabene w tej perspektywie, która kończy się w bieżącym roku,

powinniśmy omawiać na posiedzeniu Komisji. Sprawozdanie PE i Rady dotyczy oceny programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji.

Już z wypowiedzi pani minister Antoniszyn-Klik wynikało, że te niecałe cztery miliardy euro, które były do dyspozycji, do Polski trafiły w dwóch transzach, głównie na program Enterprise i do dużych banków na poręczenia dla polskich przedsiębiorców. W sprawozdaniu i stanowisku rządu mamy wymienione te instytucje. Są to banki: BPH, Pekao., Paribas Bank Polska i fundusze poręczeniowe: POLFUND, Polski Fundusz Gwarancyjny oraz Europejski Fundusz Leasingowy. Te instytucje zawarły umowy z Europejskim Funduszem Inwestycyjnym o łącznej wartości prawie 4 mld. zł i były dystrybuowane w formie siedemnastu instrumentów finansowych.

Geneza tego programu była ciekawa. Głównie można się domyślać, że ten program powstał, żeby utworzyć Europejski Fundusz inwestycyjny EFI w Luksemburgu. EFI miało w założeniu odgrywać dosyć dużą rolę na rynku finansowym Europy, w tym także w Polsce. To przełom 2007, 2008 i 2009 roku, kiedy bardzo mocno nakłaniano przede wszystkim polskie samorzady, by inicjatywę Jeremie stworzyć w oparciu o właśnie EFI. Ten fundusz utworzony dzięki programowi, który dzisiaj omawiamy, programowi CIP, miał być zasilony tak naprawdę środkami, które były w dyspozycji krajowej. To zarówno środki z regionalnych programów operacyjnych, jak i programu „Innowacyjna gospodarka”. Tak to wymyślono w Brukseli, żeby inicjatywa Jeremie była realizowana przez EFI.

Polskie samorzady wymyśliły własny sposób realizacji poręczeń i pożyczek *quasi* w formie wynikającej z inicjatywy Jeremie. Głównym dysponentem tych środków i instytucją zarządzającą funduszami lokalnymi, poręczeniowymi i pożyczkowymi jest Bank Gospodarstwa Krajowego. Te pieniądze zostały w Polsce. Taka mała dygresja na marginesie tej historii i sprawozdania Komisji dla PE i Rady dotyczącego programu na rzecz konkurencyjności i innowacyjności. Tyle z mojej strony. Nie wnoszę uwag, bo ten dokument to jest sprawozdanie, więc tutaj żadnych z mojej strony nie ma. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Otwieram teraz dyskusję. Pan przewodniczący Gałazewski.

Poseł Andrzej Gałazewski (PO):

Początek funduszy doręczeniowych był jeszcze w czasie, gdy funkcjonowały programy PHARE. Ale mam pytanie, jak to wygląda w skali Polski, jak wygląda zainteresowanie poręczeniami przez małe i średnie przedsiębiorstwa. Jakie są proporcje między tymi, którzy chcieliby uzyskać poręczenie a tymi, którzy je dostają? Ja kiedyś rozmawiałem z przedsiębiorcami z branży budowlanej i mówili, że to nie jest wcale taka prosta sprawa. Ale mam pytanie do pani minister, jak to wygląda w skali ogólnopolskiej?

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś jeszcze z państwa? Pan poseł Szyszko.

Poseł Jan Szyszko (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, mam pytanie do pani minister. Na stronie 10 jest tu zapisane, że program Ekoinnowacyjności będzie się cieszył prawdopodobnie dużym zainteresowaniem, dużą popularnością i w związku z tym należy rozważyć konsekwentnie dla finansowania w przyszłości ten program. Co to jest ten program Ekoinnowacyjności i dlaczego on będzie się cieszył taką dużą popularnością, bo napisane jest również, że efekty są bardzo obiecujące. Skąd to wynika?

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę. Bardzo proszę, pani minister, o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MG Ilona Antoniszyn-Klik:

Pozwolę sobie tak trochę przekierować może to pierwsze pytanie, tę uwagę, ponieważ faktycznie pytanie o pożyczki i gwarancje jest pytaniem dotyczącym tego, czym dosyć intensywnie zajmujemy się w MG, właśnie tymi warunkami udzielania pożyczek i gwarancji. Tutaj akurat w odniesieniu do tego dokumentu ten instrument jest stosunkowo małym instrumentem. Zresztą pan poseł mówił, jeżeli chodzi o tę sprawę, ale może

zaproponowalibyśmy osobną dyskusję na Komisji tylko o poręczeniach i pożyczkach, bo sądzę, że jest to warte zainteresowania się. Jest bardzo dużo podmiotów udzielających pożyczki w różnych strukturach i etap programowania, tutaj pani minister z pewnością też będzie chciała w tym temacie uczestniczyć. Przyszły okres finansowania to będzie jedna z głównych form udzielania wsparcia dla przedsiębiorstw. Tak że jeżeli byśmy chcieli to dogłębnie przedyskutować, to będzie nam trochę trudno, a naprawdę jesteśmy do dyspozycji, bo temat jest bardzo ważny i warto by było go tutaj podnieść, chociażby ze względu na to, że jest dużo alternatywnych pomysłów stworzenia tego systemu pożyczek i uregulowania tego twórczego chaosu tworzenia wielu różnych form wspierania. Bo chcielibyśmy właśnie, tak jak zresztą pan poseł, a wcześniej marszałek Łapiński, stwierdził, żeby każde województwo szło swoją drogą. Warto by było to podsumować. Tak że jeżeli pani przewodnicząca by się zgodziła, to z takim tematem się zgłosimy.

A jeżeli chodzi o innowacje, to jest to projekt pilotażowy i ma służyć powieleniu na rynku. Już mówię, jakie są szczegóły, albo poproszę panią naczelnik o przedstawienie całego projektu, ponieważ jest to stosunkowo nieduży projekt, a nie mam całego w pamięci, ale mamy tutaj dokumenty, tak że pani naczelnik wszystko przekaże.

Naczelnik Wydziału Wsparcia Instytucjonalnego w Departamencie Instrumentów Wsparcia MG Bożena Kujawa:

Dziękuję bardzo. Witam państwa bardzo serdecznie. Jeśli chodzi o ekoinnowację, to jest jeden z instrumentów, który jest właśnie realizowany w ramach programu ramowego na rzecz konkurencyjności innowacji. Co roku Komisja Europejska organizuje konkurs, w ramach którego są składane projekty. Najczęściej są to projekty realizowane przez kilka podmiotów z różnych krajów. Co roku Komisja otrzymuje ponad 250 projektów, natomiast środków wystarcza na sfinansowanie 45-50. Tak że ten konkurs cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem, ale środki są bardzo ograniczone i wybierane są tylko najlepsze projekty. Dlatego przewiduje się, że ten instrument będzie kontynuowany w programie Horyzont i będą większe środki przeznaczone na ten cel. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Zaraz oddam głos jeszcze raz panu posłowi Szyszce, tylko chciałam pani minister podziękować za te propozycję. Myślę, że w drugim półroczu rozważymy włączenie tego do planu pracy. Ewentualnie mamy też podkomisję, która zajmuje się ramami finansowymi. Myślę, że podkomisja też byłaby zainteresowana tym tematem. Pan poseł Szyszko.

Poseł Jan Szyszko (PiS):

Pani naczelnik, przepraszam bardzo, bo do pani się zwracam, co to jest ekoinnowacyjność w tym układzie? Czy to jest inżynieria ekologiczna i działalność w zakresie tej inżynierii, czy też inżynieria techniczna, czy też obniżanie limitów emisji? Niech mi pani powie, co to jest ta ekoinnowacyjność. Bo jestem ekologiem.

Naczelnik wydziału w MG Bożena Kujawa:

Ten konkurs dotyczy projektów pilotażowych oraz projektów powielania rynkowego, dotyczących ekoinnowacyjnych technik, produktów, procesów, praktyk, które się zakończyły sukcesem w fazie demonstracji, ale z powodu zbyt dużego ryzyka nie zostały wprowadzone na rynek. I właśnie te projekty są wspierane w ramach programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji. Do tej pory w ramach zorganizowanych konkursów wsparcie otrzymało osiem polskich podmiotów, w łącznej wysokości około 640 tys. euro. Są określone priorytety w realizacji tych konkursów i dotychczas obejmowały one recykling materiałów, zrównoważone budownictwo, sektor spożywczy, zielony biznes, sektor wodny.

Podsekretarz stanu w MG Ilona Antoniszyn-Klik:

Oczywiście, jeśli potrzebne są szczegóły, to my z przyjemnością przygotujemy o wszystkich projektach, które w Polsce otrzymały wsparcie. Mamy te informacje. Ponieważ jest to osiem podmiotów, to nie była to jakaś ilość przeważająca w rozwoju ekoinnowacyjnym Polski, ale jest to jednak forma wsparcia. Tak że z przyjemnością, jeśli pan poseł jest zainteresowany, przygotujemy.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę. W takim razie zamykam dyskusję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat sprawozdania: Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji, dokument COM(2013) 002 i odnoszące się do niego stanowisko rządu.

Przechodzimy do pkt III, dokument COM(2013) 108. Oddaję głos pani minister Grażynie Henclewskiej. Bardzo proszę. Aha, i 107, bo ustaliliśmy, że będziemy rozpatrywać łącznie.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca, szanowni państwo, temat, który dotyczy pierwszego dokumentu, to wniosek ustanawiający program wsparcia, obserwacji, śledzenia obiektów kosmicznych. Chciałabym na samym początku nawiązać do posiedzenia Komisji, na którym rozpatrywaliśmy temat przystąpienia Polski do Europejskiej Agencji Kosmicznej i wtedy mówiliśmy o roli polityki kosmicznej, zwłaszcza tej polityki przemysłowej w rozwoju gospodarczym, jak również o rolach systemów opartych na wykorzystaniu infrastruktury umieszczonej w przestrzeni kosmicznej. Jakie to są systemy, jaką rolę odgrywają w życiu codziennym? Chodzi o telewizję, internet, geolokalizację, usługi, które są związane z wykorzystaniem przestrzeni kosmicznej. Badania kosmiczne stały się w związku z tym niezwykle ważne dla realizacji polityk UE: rozwojowej, rolnej, do spraw bezpieczeństwa. Przyczyniają się także do promocji i postępu technicznego, ale też innowacyjności i konkurencyjności przemysłu.

Dzisiaj omawiany wniosek dotyczący decyzji PE i Rady ma na celu ustanowienie europejskiego systemu usług, którego zadaniem będzie zapobieganie kolizjom między obiektami kosmicznymi lub między obiektami kosmicznymi a tak zwanymi śmieciami kosmicznymi, czyli to są te wszystkie obiekty, które już krążą wokół Ziemi, ale nie służą żadnemu celowi. Ich zadanie zostało zakończone, ale na tej orbicie pozostają i nazywa się ich tak zwanymi śmieciami, ale stwarzają pewne zagrożenie, jako że te trajektorie mogą się nachodzić i w związku z tym mogą wystąpić te kolizje. A kolizje wiążą się z tym, że jeśli nastąpi uszkodzenie, to wtedy straty spowodowane tym negatywnym wpływem wynoszą co najmniej już w tej chwili szacuje się, że ponad 300 mln euro rocznie. Chciałabym powiedzieć, że 19 proc. wszystkich aktywnych satelitów, które krążą w przestrzeni kosmicznej, należy do Europy.

System wsparcia tej obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych w związku z tym ma umożliwić monitorowanie tego niekontrolowanego ponownego wejścia statków kosmicznych lub ich części do atmosfery.

Ten wniosek, który dzisiaj rozpatrujemy, i stanowisko rządu do tego wniosku, dotyczy również i proponuje utworzenie partnerstwa, w ramach którego państwa członkowskie UE wniosą te swoje istniejące i przyszłe aktywa do programu. Te aktywa to są czujniki, radary, teleskopy. A UE przygotowuje projekty regulacji prawnych i zapewni wkład finansowy na realizację określonych działań.

Jeśli chodzi o stanowisko rządu do tej propozycji, uważamy, że jest to program pożądanym, w którym Polska jako pełnoprawny członek Europejskiej Agencji Kosmicznej powinna się zaangażować i z zainteresowaniem przyjmujemy ten wniosek. Natomiast mamy zasadnicze uwagi co do konstrukcji tego wniosku. Uważamy, że rzeczywiście uzyskanie europejskiej niezależności technologicznej w krytycznych obszarach jest niezbędne, natomiast ta propozycja, która została przedłożona, wymaga pogłębionej dyskusji i uszczegółowienia.

Zastrzeżenia rządu dotyczą przede wszystkim zapisów związanych z finansowaniem tego programu, uregulowaniem dostępu do danych oraz zastrzeżenia dotyczą zarządzania i bezpieczeństwa. Mamy również wątpliwości dotyczące zaproponowanych rozwiązań prawnych, w tym też, między innymi, zasad uczestnictwa państw członkowskich UE czy też koordynacji działań operacyjnych. Również mamy uwagi co do zasad powstawania konsorcjów przedsiębiorstw realizujących program oraz co do oferowanej infrastruktury systemów czujników i ich technologii.

Ponadto, w naszej opinii, należy wykorzystać wszystkie możliwe synergie pomiędzy tym programem, który jest proponowany poprzez ten wniosek, czyli w skrócie SST, z tym programem, który już funkcjonuje: SSA, czyli Space Situational Awareness, który jest realizowany przez Europejską Agencję Kosmiczną i w którym Polska jest zaangażowana finansowo jako pełnoprawny członek Europejskiej Agencji Kosmicznej. Dlatego też uważamy, że wszystkie te kwestie, które wymieniłam, wymagają pogłębionej analizy, szerszej dyskusji zarówno po stronie polskiej, jak i na szczeblu unijnym. Wniosek w sprawie tej decyzji w obecnej postaci uniemożliwia określenie niektórych parametrów finansowych, ram współpracy z ESO czy też oceny skutków gospodarczych.

Chciałabym dodatkowo powiedzieć, że nad tym wnioskiem na początku marca odbyła się pierwsza debata na forum grupy roboczej Rady UE ds. kosmosu i podczas tej debaty państwa członkowskie zgłosiły szereg poważnych zastrzeżeń, które były też zbieżne z tymi, które wcześniej przedstawiłam, które budzą też nasze wątpliwości. W związku z tym przewidujemy, że treść tego wniosku, w związku z tymi zastrzeżeniami, będzie ewaluowała i dlatego też rząd, przy aktywnym udziale resortów, które w te kwestie polityki kosmicznej są zaangażowane, czyli gospodarka, obrona narodowa, sprawy wewnętrzne, nauka i szkolnictwo, będzie monitorować i wypracuje na dalszym etapie szczegółowe stanowisko, jeśli będą zapisy odnośnie do tej decyzji zmienione.

To jest pierwszy temat dotyczący programu, natomiast COM 108 to komunikat Komisji do PE, który dotyczy kosmicznej polityki przemysłowej UE: uwolnienie potencjału wzrostu gospodarczego w sektorze kosmicznym. Komisja podkreśla w tym dokumencie potrzebę wzmocnienia europejskiej tożsamości w tym obszarze zarówno na szczeblu politycznym. Na międzynarodowym szczeblu politycznym zwiększenie konkurencyjności europejskiego przemysłu poprzez właśnie te działania, które sprzyjają uwspólnieniu polityki kosmicznej. Bo też ten obszar jest szczególnie takim obszarem, gdzie polityka w ramach poszczególnych państw członkowskich ma mniejsze znaczenie. Tylko połączenie tych wysiłków w ramach UE może przynieść efekty i pewną, nie mówię przeciwwagę, ale pozwoli w jakiś sposób zmierzyć się z konkurencją krajów innych, np. Chin czy Stanów Zjednoczonych, które wydają na ten obszar, na kosmos, wielokrotnie większe środki.

W tym komunikacie Komisja proponuje obszary aktywności, które dotyczą głównie poprawy warunków ramowych, regulacji prawnych, wsparcia badań i innowacji, również dotyczą kwestii instrumentów finansowych, poszerzenia wachlarza tych dostępnych, jak również wzmocnienie tych, które już istnieją, wykorzystanie polityki zamówień publicznych w tym zakresie i zapewnienie stabilnej działalności związanej z przestrzenią kosmiczną w Europie.

Podstawą prawną dla działań Komisji w tym obszarze jest mandat, który jest zawarty w traktacie w art. 189, obejmującym możliwość interweniowania w sprawach związanych z przestrzenią kosmiczną po to, by wspierać postęp naukowy, techniczny, konkurencyjność przemysłową, promowanie wspólnych inicjatyw.

Jeśli chodzi o stanowisko rządu dotyczące tego komunikatu, uważamy, że ta spójna polityka kosmiczna jest potrzebna, jest korzystna dla rozwoju Europy jako wspólnoty. Jednocześnie podkreślmy, że Polska jako członek Europejskiej Agencji Kosmicznej powinna aktywnie angażować się również w wypracowywanie kosmicznej polityki przemysłowej, dlatego też z takim pozytywnym nastawieniem te propozycje przyjmujemy. Podzielamy również taką opinię, którą Komisja w komunikacie wyraża, dotyczącą konieczności zapewnienia opłacalności i konkurencyjności sektora kosmicznego w ujęciu globalnym, ale, tak jak mówiłam, przy zapewnieniu ciągłej konsolidacji i rozwoju tych najnowszych umiejętności. Tak jak powiedziałam, te wysiłki muszą być wspólne.

Bardzo ważny jest również rozwój przemysłu kosmicznego w Europie jako tego nośnika innowacyjności, transferu nowoczesnych technologii. Najbardziej nowoczesne innowacyjne rozwiązania właśnie są w tym sektorze kosmicznym. Popieramy te działania, które zmierzają do dostarczania użytkownikom tych różnych aplikacji i usług opartych o techniki satelitarne, które tak naprawdę poprawiają i efektywność kosztową, i odpowiadają na te rzeczywiste potrzeby i oczekiwania.

W kontekście tych propozycji, które Komisja zaproponowała, pięć celów szczegółowych...

Posel Krystyna Pawłowicz (PiS):

Czy mogłaby pani troszkę zwieźleć, bo nie zdążymy, a chciałam wziąć udział w dyskusji w następnym punkcie. Pani dość długo mówi, a te kosmiczne sprawy nie dotyczą tak Polski, przepraszam. W takie szczegóły pani wchodzi.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Pani poseł, przywołuję panią do porządku. Teraz pani minister mówi.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Ale mam dwa punkty do omówienia.

Posel Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ale miała pani pięć minut, a już jest piętnaście. Patrzą na zegarek.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Proszę kontynuować, pani minister.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Jeśli chodzi o te priorytety, które Komisja zaproponowała, i te cele szczegółowe, uważamy, że w pierwszej kolejności powinniśmy się koncentrować na tej solidnej, sprawnej i zrównoważonej bazie przemysłowej w Europie i wspieraniu udziału małych i średnich przedsiębiorstw w ramach tej polityki kosmicznej, koncentrować się na rozwoju rynków, również na konkurencyjności unijnego przemysłu i tworzeniu spójnych i stabilnych ram regulacyjnych.

Szanowni państwo, w kontekście dalszych prac rząd będzie zwracał szczególną uwagę na te planowane działania w zakresie finansowania nowych projektów, na rozwiązania prawne, dostęp do danych oraz ich bezpieczeństwo, co jest bardzo ważne, jak również zasad powstawania konsorcjów przedsiębiorstw.

Chciałam powiedzieć, że dla nas te wszystkie zasady są niezwykle ważne, bo bardzo mocno się zaangażowaliśmy w politykę kosmiczną. Jako pełnoprawny członek płacimy dość wysoką składkę, która zapewnia zwrot geograficzny. Te pieniądze wracają do naszego przemysłu, do polskiej gospodarki i uważamy, że będą służyć rozwojowi gospodarki, będą przede wszystkim służyć poprawie innowacyjności.

Chciałabym jeszcze na koniec podkreślić, że przemysł kosmiczny ma strategiczne znaczenie, stąd potrzeba polepszenia spójności prawa i wsparcia powstawania europejskiego rynku produktów i usług kosmicznych zasługuje rzeczywiście na dużą uwagę i duże poparcie. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję, pani minister. Oddam głos teraz posłowi sprawozdawcy. Pan poseł Maciej Banaszak.

Posel Maciej Banaszak (RP):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Pani minister dosyć szczegółowo już wyjaśniła oba punkty, tym niemniej zacznę od COM 107, od pierwszego punktu. Mamy do czynienia z dwoma aspektami, ponieważ pierwszy, czyli śmieci kosmiczne, stał się największym zagrożeniem dla stabilności niektórych działań związanych z przestrzenią kosmiczną i w związku z tym zagrożeniem Komisja Europejska postanowiła podjąć działania opisane w decyzji. Natomiast, z drugiej strony, Komisja Europejska uważa, że jest to o tyle istotne, że w najbliższym czasie będzie to odgrywało coraz ważniejszą rolę w funkcjonowaniu gospodarki europejskiej. Tutaj ukłon do pani Pawłowicz. To jest, niestety, albo stety, duża okazja dla nas, szczególnie dla małych i średnich firm. To tak na marginesie.

Ale uzupełnię jeszcze wypowiedź pani minister dotyczącą ustanowień decyzji PE, bo pani powiedziała o czujnikach, czyli o ustanowieniu i wprowadzeniu funkcji w zakresie czujników, na którą składać się będzie sieć istniejących krajowych czujników na Ziemi i w przestrzeni kosmicznej, mających za zadanie obserwację i śledzenie obiektów kosmicznych. Natomiast tutaj są jeszcze dwie dodatkowe rzeczy – to jest ustanowienie i wprowadzenie funkcji przetwarzania w celu analizy danych pozyskanych za pomocą czujników, w tym zdolności wykrywania i identyfikacji obiektów kosmicznych oraz tworzenia i prowadzenia katalogu takich obiektów. I po trzecie, ustanowienia i prowadzenia

funkcji usługowej w celu świadczenia usług operatorom statków kosmicznych i organom publicznym. W ramach funkcjonowania tego systemu Komisja proponuje również aktywne uczestnictwo państw członkowskich UE.

Podsumowując ten punkt, przestrzeń kosmiczna odegra w dwudziestym pierwszym wieku kluczową rolę dla światowej oraz europejskiej gospodarki, a co za tym idzie, również dla Polski będzie to jedna z kluczowych kwestii, o czym wspominałem. Funkcjonując w ramach UE Polska powinna więc jak najszerzej wspierać inicjatywy podobne do tych, jak ta przedstawiona w niniejszym wniosku, których realizacja przez RP w pojedynkę byłaby niemożliwa, choćby z uwagi na konieczność poniesienia ogromnych nakładów i szeroką współpracę międzynarodową.

Zatem, biorąc od uwagę powyższe oraz kwestię powołania w zeszłym roku przez prezesa Rady Ministrów międzyresortowego zespołu ds. polityki kosmicznej w Polsce, a także przystąpienie Polski do Europejskiej Agencji Kosmicznej, o czym mówiła pani minister, ze składką ponad 11 mln euro rocznie, zastanawiający jest fakt, że rząd nie znalazł ani chwili czasu, aby odnieść się do propozycji Komisji przedstawionych we wniosku i wyrazić swoje oficjalne stanowisko, pani minister. Obawiam się, że taka ignorancja może być dla RP bardzo kosztowna w przyszłości. To tyle, jeżeli chodzi o COM 107.

Drugi punkt, COM 108, jeżeli chodzi o potencjał wzrostu gospodarczego w sektorze kosmicznym, tutaj należy tylko wymienić, że realizacja wzrostu gospodarczego, na co wskazują UE i PE, ma być oparta na trójstronnej współpracy między UE, Europejską Agencją Kosmiczną oraz państwami członkowskimi obydwu tych organizacji. Komisja Europejska wskazuje, że aby osiągnąć postawione cele w zakresie przestrzeni kosmicznej, należy przede wszystkim dokonać, po pierwsze, poprawy warunków ramowych, po drugie, poprzez kontynuację procesu normalizacji, po trzecie, wspieranie badań i innowacji, po czwarte, poszerzanie wachlarza dostępnych i stosowanie już istniejących instrumentów finansowych, piąte – lepsze wykorzystanie polityki zamówień publicznych, szóste – ustanowienie i realizacja rzeczywistej europejskiej polityki w zakresie systemów wynoszących i siódme – zapewnienie stabilności działalności związanej z przestrzenią kosmiczną w Europie.

W Polsce, bo to jest dosyć istotne: działania w Polsce, co się z tym dzieje. W kontekście niniejszego dokumentu oraz opisanych potencjalnych działań UE należy wskazać, że 22 czerwca ubiegłego roku Rada Ministrów przyjęła program działań na rzecz rozwoju technologii kosmicznych i wykorzystywania systemów satelitarnych w Polsce opracowanych przez międzyresortowy zespół roboczy pod przewodnictwem MG.

Zwrócę tu uwagę, że generalnie jego cele pokrywają się z przedstawionymi powyżej i obejmują wzrost innowacyjności i konkurencyjności, zwiększenie sprawności i efektywności działania administracji publicznej w tym obszarze i zaspokojenie potrzeb obronności i bezpieczeństwa narodowego poprzez wykorzystanie dostępnych instrumentów. Niemniej od czasu powołania zespołu i przyjęcia powyższej strategii w 2012 roku nic, niestety, konkretnego nie zostało przekazane, a w szczególności nie pojawiło się żadne sprawozdanie z realizacji powyższych przedsięwzięć. Należy mieć tylko nadzieję, że rząd skoordynuje własną krajową politykę w zakresie obszarów kosmicznych z zakresem działań podejmowanych przez UE.

Podsumowując, zakres powyższych działań niewątpliwie wspiera cele europejskiej strategii Europa 2020 na rzecz inteligentnej i trwałej gospodarki sprzyjającej włączeniu społecznemu i stanowiącej odpowiednią konkurencję dla gospodarek światowych. Powyższe cele, moim zdaniem, zasługują na uznanie i realizację. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Jako pierwszy, pan przewodniczący Gałazewski.

Poseł Andrzej Gałazewski (PO):

Dziękuję bardzo. Zacznę od szczegółowych pytań, a później ogólnego. Komisja Europejska ma ideę tworzenia europejskich przedsiębiorstw, konsorcjów, współpracy technologicznej, wspólnych projektów. Czy rząd, agenda centralna, ma zidentyfikowane firmy, które mogłyby brać udział w takich przedsięwzięciach? Polskie oczywiście firmy. Jaką ofertę ma polska gospodarka dla tego sektora kosmicznego? W jakich dziedzinach?

I trzecia sprawa ogólna: dzisiaj mówimy o przedsiębiorstwach europejskich, ale być może, prawdopodobnie tak jest, te podstawowe firmy europejskie, które specjalizują się w technologiach kosmicznych, są być może powiązane szerzej światowo. Nie są to firmy europejskie jako takie, zresztą trudno w zglobalizowanej gospodarce tego oczekiwać. Są to firmy bardziej szerokie. Być może współpracują ze Stanami Zjednoczonymi, z innymi państwami, z Izraelem, z Rosją. Czy w związku z tym tworzenie europejskich przedsiębiorstw w zglobalizowanej gospodarce jest w ogóle jakąś ideą do zrealizowania w czystej formie? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Naimski.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Pani przewodnicząca, pani minister, chciałbym w pewnym sensie kontynuować to, co pan przewodniczący Gałażewski mówił. Otóż, chciałem zapytać, czy w jakimkolwiek zakresie w tym nowym systemie monitoringu przewidziana jest współpraca ze Stanami Zjednoczonymi. Wiadomo, że to są technologie i działania, które są podwójnego użycia, w związku z tym cała ta kwestia dotyczy oczywiście polityki obronnej. Pytanie moje dalej sięga – czy w płaszczyźnie współpracy polityki obronnej ze Stanami Zjednoczonymi, na przykład, w ramach NATO, ta kwestia była rozważana, i czy to jest koordynowane? I czy istnieje przewidziana wymiana informacji pomiędzy systemami amerykańskim a europejskim. Wiadomo, że monitoring w kosmosie, to nie jest monitoring nad dziurą w niebie, nad Europą, tylko w skali globalnej. Inaczej to nie ma sensu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę na razie. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Bardzo dziękuję. Zacznę od początku. Pan poseł sprawozdawca powiedział, że nie przyjeśliśmy jeszcze stanowiska co do tego wniosku ustanawiającego program wsparcia obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych. Rzeczywiście, data przekazania tego dokumentu do państw członkowskich to jest 28 lutego. To może świadczyć o tym, że nie przywiązujemy należytej uwagi. Chciałabym zapewnić, że w swoim wystąpieniu mówiłam już o tych naszych głównych zastrzeżeniach. Naprawdę, mamy dużo zastrzeżeń i w ramach wypracowywania stanowiska rządu już je przekazałam. I tylko dlatego, że jesteśmy bardzo mocno zainteresowani tym jako członkowie ESA, to resorty współpracujące są również mocno zaangażowane w wypracowanie stanowiska. Stąd też potrzeba jeszcze ustalenia wspólnego stanowiska odnośnie do pewnych kwestii, zwłaszcza kwestii finansowych. Sygnalizowałam te nasze zastrzeżenia w różnych aspektach – i prawnych, i finansowych, i skutków gospodarczych, i też kwestia współpracy. Jest to na ostatnim etapie ustalenia co do stanowiska. I, tak jak mówię, pierwsza dyskusja na ten temat już się odbyła i wzbudza zainteresowanie, ale też kontrowersje i prawdopodobnie będzie jeszcze ten wniosek modyfikowany.

Tak jak powiedziałam, on bardzo mocno zachodzi na ten program, który już funkcjonuje, tych śmieci kosmicznych, dlatego też uwagi państw członkowskich i nasze uwagi co do tego są. I w najbliższym czasie na Komitecie do Spraw Europejskich zostanie to stanowisko uzgodnione i przekazane.

Jeśli chodzi o kolejne pytania, czy mamy zidentyfikowane firmy, czy mamy ofertę dla firm, które w tym obszarze w Polsce funkcjonują, chciałabym powiedzieć, że wbrew takim powszechnym opiniom, że w Polsce nie mamy tego sektora kosmicznego, to rzeczywiście potencjał firm, które już współpracują... Bo przypomnę, że zanim staliśmy się pełnoprawnym członkiem, to byliśmy tym krajem stowarzyszonym i mogliśmy brać udział w realizacji, choć w ograniczonym zakresie, tych projektów wspólnych proponowanych przez Europejską Agencję Kosmiczną. Ponad czterdzieści projektów zostało przyjętych do realizacji przez ESA w tym czasie, kiedy byliśmy tym państwem stowarzyszonym. Natomiast teraz te firmy, które dotychczas współpracowały, rozwijają swoją współpracę. Myślę, że trudno powiedzieć dokładnie, ile jest tych firm, ale zbliża się to do setki. Pan

mi tu podpowiada, że dziewięćdziesiąt dwie firmy w tej chwili są zarejestrowane. Jako pełnoprawny członek Europejskiej Agencji Kosmicznej mówię, że ta składka do ESA, którą pan poseł przywołał, jest wyższa niż 11 mln, bo 19 mln to jest obowiązkowa składka i jeszcze mamy tak zwane programy opcjonalne, które są najbardziej interesujące, bo dotyczą sektora przemysłowego. Tu przedsiębiorstwa rzeczywiście bardzo chętnie się interesują.

Natomiast jeśli chodzi o ofertę dla firm, to w tej chwili będąc członkiem, bierzemy udział w programach, które realizuje ESA. Programy, czyli ustanawiane na poziomie europejskim programy i poprzez system zgłaszania wniosków rejestrują się firmy, które bezpośrednio już biorą udział w realizacji tych projektów. Tak jak mówię, tutaj polega to wszystko na tym, że te projekty są bardzo często bardzo duże i my realizujemy tylko część tego dużego projektu. Przedsiębiorstwa, które się zgłaszają, wcześniej podlegały ocenie ekspertów ESA. Ich potencjał został oceniony, zanim zostaliśmy przyjęci do ESA. Odbył się ten przegląd naszego potencjału. Eksperti zaakceptowali i potwierdzili, że będziemy w stanie brać udział w tych projektach, będziemy w stanie tę swoją składkę wykorzystać. Bo tak jak powiedziałam, płacimy składkę i to nie jest składka, która gdzieś tam wpada. Oczywiście, Europejska Agencja Kosmiczna tym zarządza, natomiast to, co jest ważne, taki argumentem koronnym było, że Polska przystąpiła, wyrażono zgodę i parlament na to wyraził zgodę, to to jest zwrot geograficzny, który jest gwarantowany, że te pieniądze muszą wrócić. Oczywiście, po odjęciu tych ogólnie agencyjnych kosztów wracają właśnie głównie do przemysłu, w postaci tych kontraktów przemysłowych, ale również edukacja może korzystać i nauka, bo realizowane są w różnych obszarach. Ta oferta dla firm jest właśnie w ramach tych programów.

Na sesji ministerialnej, która się odbywa raz na trzy lata, gdzie zatwierdzany był plan finansowy na kolejne trzy lata, byliśmy zobowiązani do określenia, w jakich obszarach, w jakich programach chcemy uczestniczyć. Mamy potencjał, będziemy mogli je realizować. I takie obszary określiliśmy. Oczywiście, określiliśmy to przy współudziale naszych przedsiębiorstw, które powiedziały, że są w stanie w takich projektach wziąć udział. W tej chwili firmy te rejestrują się i biorą udział w takich otwartych konkursach, ale nie tylko otwartych, bo na początku jako członek Europejskiej Agencji Kosmicznej mamy tak zwany okres przejściowy, gdzie jest grupa zadaniowa złożona w połowie z ekspertów z Polski i w połowie z ekspertów z ESA, która zarządza czterdziestoma pięcioma procentami naszej składki, tej obowiązkowej, gdzie pomaga naszym firmom wyszukiwać projekty. W ramach tego są realizowane tylko projekty dla Polski. I to jest ta oferta dla naszych firm. Tak jak mówię, bardziej chodzi o wspólne przedsięwzięcia niż o wspólne przedsiębiorstwa w ramach Europejskiej Agencji Kosmicznej.

Natomiast pytanie pana posła Naimskiego, które dotyczy monitorowania i współpracy ze Stanami Zjednoczonymi – pan poseł poruszył aspekt obronny. ESA bierze udział i realizuje projekty tylko w obszarze cywilnym, nie obronnym. Dlatego nie chciałabym się na ten temat wypowiadać.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę, pan poseł Naimski, pani przewodnicząca Fotyga.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani minister, przecież oczywiście doskonale wiem, wszyscy wiemy, że to jest instrument do działań cywilnych, tym niemniej jest tak, że, na przykład, w Europie – nie wiem, czy pani minister jest świadoma – kontrola ruchu powietrznego jest wspólna dla celów obronnych i cywilnych. Tak jak są technologie *dual use*, tak i działania mogą być.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Pani przewodnicząca Fotyga.

Poseł Anna Fotyga (PiS):

Dziękuję. Chciałam potwierdzić słowa pana ministra Naimskiego, ponieważ miesiąc temu NATO uruchomiło specjalny program, wspólny z Rosją, monitoringu lotnictwa

cywilnego, więc całkowicie cywilne przeznaczenie, i sądę, pani minister, że warto by było poinformować Komisję, jaki jest odwrotny kierunek, to znaczy to, co wychodzi z ESA.

W prezentacji pani minister zainteresowało mnie kilka wątków. Chciałabym usłyszeć kilka zdań, pomimo tego że rzeczywiście dość długo już omawiamy to zagadnienie. Jak wyglądał ten przegląd polskiego potencjału gospodarczego? Na czym on dokładnie polegał, jakie były kryteria, kto w tym uczestniczył, kto pilotował ze strony polskiej? I po drugie, jeśli pani przewodnicząca pozwoli, chciałabym poprosić, żeby ministerstwo dostarczyło nam imienną listę polskich ekspertów-członków zespołu zadaniowego, który dokonywał selekcji. Jeśli można też prosić oczywiście o listę członków ESA, to również będą zainteresowana. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Nie widzę więcej zgłoszeń, więc teraz proszę panią minister o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Nawiązując do tego monitoringu, to, tak jak mówię, ani komunikat, ani te dokumenty nie odnoszą się do zadań *dual use*, tylko do cywilnych. Z ESA współpracuje również EDA, czyli Europejska Agencja Obrony, ale wolałabym, żeby resort obrony na ten temat się wypowiadał, nie gospodarka.

Natomiast pani przewodnicząca pytała o przegląd sektora i zespół zadaniowy. Przegląd naszego sektora i naszego potencjału odbywał się zanim przystąpiliśmy, w ramach negocjacji, ale zespół zadaniowy z kolei funkcjonuje już po przystąpieniu, czyli zespół zadaniowy już nie dokonuje przeglądu.

Poseł Anna Fotyga (PiS):

Zespół zadaniowy był przez panią minister wymieniony, przepraszam, jeśli można, pani przewodnicząca, po prostu doprecyzuję, jestem zainteresowana składem osobowym zespołu zadaniowego, natomiast przegląd jest odrębnym zagadnieniem, jak rozumiem, i odrębnym pytaniem.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Pani przewodnicząca, więc przegląd odbywał się w ramach pracy zespołów negocjacyjnych po stronie ESA i po stronie Polski. Po stronie ESA przedstawiciele dyrektoriatów, które zajmują się, mają wieloletnie doświadczenie. Chciałabym powiedzieć, że przegląd ma potwierdzać, że rzeczywiście będziemy wykorzystywać. Bo chcę powiedzieć bardzo ważną rzecz: jest ogromnym kłopotem dla Europejskiej Agencji Kosmicznej kraj czy takie państwo członkowskie w ESA, które nie potrafi samodzielnie uczestniczyć w projektach, bo jest to dodatkowa praca dla ekspertów. Muszą pomagać takiemu krajowi. Dlatego zanim powiedzą krajowi, że spełnia zadania, eksperci, którzy mają wieloletnie doświadczenie w realizacji projektów, znają przedsiębiorstwa i są stwierdzają, czy w stanie. To były po prostu spotkania bezpośrednie z firmami, które się zgłosiły. Rozmowy ekspertów ESA z każdym z przedsiębiorstw, które się zgłosiło. Powstał raport, ocena ekspertów ESA i to jest dołączone do dokumentów i do protokołu z negocjacji.

Natomiast jeśli chodzi o zespół zadaniowy, to dostarczymy to na piśmie. Rzeczywiście pracuje zespół międzyresortowy. Każdy z resortów, które są zaangażowane, wyznaczył członka w randze podsekretarza stanu. Możemy dostarczyć skład osobowy. Zadania tego międzyresortowego zespołu, w momencie kiedy w wielu krajach są oddzielne instytucje, które zajmują się tą koordynacją, tutaj prace koordynacyjne są w MG, ale ciałem, które zajmuje się przygotowaniem i naszym uczestnictwem w ESA, bo to jest udział w pracach komitetów, których jest siedemnaście, w grupach roboczych, i oprócz tego ten zespół, który na co dzień współpracuje z przedsiębiorstwami.

Chciałabym jeszcze powiedzieć, że wychodząc naprzeciw wyzwaniom, które stoją przed naszym sektorem, pod koniec października powołano Związek Pracodawców Polskiego Sektora Kosmicznego. Początkowo liczył dziewiętnastu członków założycieli, obecnie są dwadzieścia cztery podmioty, które też organizują się po to, aby zaangażować się w te projekty, żeby wspólnie jak najlepiej uczestniczyć i wykorzystywać swój poten-

cjał i go rozwijać, oczywiście realizując projekty wspólne w ramach Europejskiej Agencji Kosmicznej.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, pani minister, za wyczerpujące odpowiedzi. Nie widzę więcej głosów w dyskusji, w związku z tym stwierdzam, że Komisja w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy przyjęła do wiadomości informacje rządu na temat komunikatu Komisji, dokument COM(2013) 108 i odnoszące się do niego stanowisko rządu oraz rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy wnioski dokument COM(2013) 107 i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP i postanowiła nie zgłaszać do niego uwag.

Zamykam pkt IV. Przechodzimy do pkt V – dokument COM(2012) 795. Oddaję głos pani minister Grażynie Henclewskiej. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca, szanowni państwo, dokument, komunikat, który dotyczy planu działań na rzecz przedsiębiorczości do 2020 roku, zatytułowany „Pobudzanie ducha przedsiębiorczości”, nawiązuje do przeglądu programu Small Business Act, który był dokonany w kwietniu 2011 roku, ale też nawiązuje do tego komunikatu w sprawie polityki przemysłowej. W komunikacie przedstawiono nowe perspektywy, zaproponowano szereg działań, które powinny zostać podjęte zarówno na poziomie unijnym, jaki i na poziomie państw członkowskich po to, by wspierać przedsiębiorczość w Europie. Te działania, które w planie są zaproponowane, są pogrupowane w trzy filary. Pierwszy filar dotyczy kształcenia i szkoleń na wszystkich poziomach edukacji w zakresie przedsiębiorczości po to, by wspierać tworzenie i wzrost przedsiębiorstw. Drugi filar dotyczy warunków ramowych funkcjonowania przedsiębiorstw i głównie skupia się na działaniach w zakresie dostępu do finansowania, wspieranie przedsiębiorstw na wszystkich etapach rozwoju i ich wzrostu. Odnosi się również do nowych możliwości biznesowych, które się wiążą z rozwojem ICT, i zachęca do większego wykorzystania tych osiągnięć. Odnosi się również, jeśli chodzi o ten drugi filar dotyczący warunków ramowych, do przenoszenia własności przedsiębiorstw, do procedury upadłościowych i drugiej szansy dla przedsiębiorstw, które doznały porażki biznesowej. Odnosi się również do redukcji obciążeń regulacyjnych. To jest ten drugi filar dotyczący warunków ramowych. Natomiast trzeci filar dotyczy rozwoju, nadania przyspieszenia, zdynamizowania kultury przedsiębiorczości w Europie. Nawiązuje do promocji przedsiębiorczości. Również zwraca uwagę na potrzeby większego zaangażowania w tę przedsiębiorczość kobiet, osób starszych, migrantów, bezrobotnych, młodzieży, osób niepełnosprawnych.

Ten komunikat, który Komisja proponuje, nie powoduje skutków prawnych, tylko trzeba mieć na uwadze, że proponuje pewne działania na poziomie europejskim i zachęca państwa członkowskie do podejmowania określonych działań. I chciałabym powiedzieć, że te działania, które są zawarte w tym komunikacie, należy zwrócić uwagę na to, że stanowią one taki system kompleksowy i ważne, żeby ten system kompleksowy stanowią. Oczywiście, te działania o charakterze zarówno gospodarczym, jak i społecznym, zasługują na poparcie, te inicjatywy proponowane. Oczywiście, w komunikacie w swoim stanowisku rząd polski popiera. W ramach tych przedsięwzięć pobudzających przedsiębiorczość trzeba pamiętać, że stworzenie tych lepszych warunków ekonomicznych do działalności już funkcjonujących firm, będzie też skutkowało stabilizacją zatrudnienia, a również stworzeniem warunków dla nowych przedsiębiorstw.

Chciałabym zwrócić uwagę, że popierając te inicjatywy przedstawione w komunikacie, co w stanowisku rządu zostało podkreślone i wyrażone, wiele działań zaproponowanych przez Komisję Europejską w Polsce jest już realizowanych. Istotne jest zagwarantowanie koordynacji tych działań. I to, na co zwracamy uwagę, to tak jak zawsze trzeba mieć na względzie specyfikę poszczególnych krajów, ich etap rozwoju i potrzeby.

Mówiąc o tym, że wiele działań jest podejmowanych, zwłaszcza w tym obszarze dotyczącym drugiego filara – umocnienie warunków ramowych dla przedsiębiorstw – chciałabym zwrócić uwagę na te przedsięwzięcia, propozycje i działania, które zostały podjęte w ramach redukcji obciążeń regulacyjnych. W ramach tych pakietów deregulacyjnych

pierwszego, drugiego, trzeciego i procedowanego czwartego pakietu deregulacyjnego również został przygotowany dokument, który już przeszedł uzgodnienia międzyresortowe „Polityka nowej szansy”, która dotyczy właśnie tych procedur upadłościowych i tej nowej szansy dla przedsiębiorców, którzy tej porażki biznesowej doświadczyli. Proponujemy trochę inne podejście, zwracając większą uwagę na prawo naprawcze niż na upadłościowe. Przede wszystkim przetrwanie przedsiębiorstwa, a nie likwidacja.

W MG został również przygotowany projekt dokumentu „Program rozwoju przedsiębiorstw”, który formułuje szczegółową koncepcję systemów wsparcia przedsiębiorstw w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia innowacyjności, przedsiębiorczości. Obejmuje on zarówno usuwanie barier, jak i tworzenie przyjaznego otoczenia przedsiębiorstw, aktywne działania, instrumenty finansowe, pozafinansowe. Chciałabym powiedzieć, że dokument, w oparciu o który będziemy przygotowywać programy w ramach nowej perspektywy finansowej, program operacyjny „Inteligentny rozwój”, następcą programu operacyjnego „Innowacyjna gospodarka”. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, pani minister. Sprawozdawcą tego dokumentu jest pan poseł Arkadiusz Czartoryski, bardzo proszę.

Poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca, pani minister, szanowni państwo. W zasadzie mamy tutaj trzy dokumenty: dokument Komisji Europejskiej – komunikat – Plan działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 roku, pobudzanie ducha przedsiębiorczości w Europie. Do tego dokument – stanowisko rządu i opinia Biura Analiz Sejmowych. Muszę przyznać, że z tym dokumentem jest, moim zdaniem, pewien kluczowy problem, że niezwykle istotny temat, jakim jest pobudzanie ducha przedsiębiorczości, jest przedstawiony za pośrednictwem urzędników, a nie przedsiębiorców. Stanowisko rządu jest tu o tyle przede wszystkim słabe, że zaledwie niewielki, jednoprocentowy ułamek tego stanowiska poświęcony jest ocenie partnerów społecznych ze strony przedsiębiorców, którzy najlepiej wiedzą, moim zdaniem, jakie są problemy, na czym polegają bariery w pobudzaniu przedsiębiorczości w Polsce czy w UE.

Nie wiem, jak to się stało, czy te instytucje, czy partnerzy społeczni, których rząd poprosił o opinię, nie dostarczyli, czy nie mieli ochoty dostarczyć, nie wnikiem. Jestem ogólnie sceptyczny co do tego, że można z punktu widzenia urzędnika czy parlamentaryzisty wymyślić, jak zniwelować bariery i jak pobudzić ducha przedsiębiorczości. Moim zdaniem przedsiębiorcy mają tutaj więcej do powiedzenia. Pokusiłem się zresztą w miarę moich możliwości o to, żeby zapytać kilku przedsiębiorców z różnych branż, co sądzą o tym dokumencie i jeżeli pani przewodnicząca da mi chwileczkę czasu, to mogę o tym powiedzieć. Jeden nawet załączył obszernie pismo w tej sprawie. Tak że stwierdzam, że można było zapytać przedsiębiorców, co na ten temat sądzą.

Drugim problemem, który jest natury ogólnej, związany z tym dokumentem, jest to, że mam wrażenie, jakoby ten dokument żył sobie, a rzeczywistość UE, w tym Polski, żyła sobie. To znaczy, dokument rzeczywiście w moim rozumieniu wychwycił sprawnie i skutecznie, Komisja Europejska zilustrowała problemy przedsiębiorców w UE, natomiast, niestety, UE zmierza zupełnie w przeciwnym kierunku niż te zalecenia, które ten dokument przedkłada. To jest rzecz zupełnie kuriozalna, ponieważ zalecenia idą w odwrotnym kierunku niż zmiany, które mamy w UE.

Oczywiście, dokument stwierdza, że tych przedsiębiorstw jest mało, że mało się zakłada w porównaniu ze Stanami Zjednoczonymi czy krajami Dalekiego Wschodu, czy w innych częściach świata. I tutaj mamy w zasadzie sformułowane zalecenia lub prośby kierowane do państw członków UE, aby wprowadzić pewne rozwiązania, które moim zdaniem są trafne. Tylko pytanie, dlaczego tak się nie dzieje, dlaczego UE idzie w zupełnie innym kierunku.

Teraz po kolei: trzy filary. Pierwszy – edukacja na rzecz przedsiębiorczości. Na tyle, na ile ja to potrafię ocenić i co powiedzieli przedsiębiorcy, jest zgoda. Rzeczywiście, trzeba edukować na rzecz przedsiębiorczości. Moje obawy, jeżeli chodzi o polską rzeczywistość są takie, czy te zalecenia, które ten dokument przedstawia, to znaczy, w takim bardzo

ciekawym sformułowaniu: „państwa członkowskie proszone są o...”. To jest prawidłowe sformułowanie, bo to raczej właśnie na etapie państw członkowskich powinny być realizowane.

„Zapewnienie wprowadzenia przed końcem 2015 roku kluczowych kompetencji w zakresie przedsiębiorczości do programu kształcenia podstawowego, ponadpodstawowego, zawodowego i wyższego” – tu mam pewne obawy, czy do tego 2015 roku Polska do tych wszystkich typów szkół, od podstawówki, przez gimnazja, średnie, zawodowe, do wyższych wprowadzi te programy kształcenia przedsiębiorczości.

„Zapewnienie młodzieży uzyskania co najmniej jednego praktycznego doświadczenia w zakresie przedsiębiorczości przed zakończeniem nauki obowiązkowej, na przykład, prowadzenia mikroprzedsiębiorstwa, odpowiedzialności za projekt z dziedziny przedsiębiorczości itd.”. Są to rzeczy ambitne, ciekawe i na pewno należy się z tym zgodzić, że to pobudziłyby pewnego ducha przedsiębiorczości. Pytanie, czy do tego 2015 roku poważnie to potraktujemy i nie tylko Polska, ale i inne kraje dadzą radę to zrobić.

Jeżeli chodzi o drugi filar – umocnienie warunków dla prowadzenia przedsiębiorczości, to tutaj przedsiębiorcy, którzy zapoznali się z tym dokumentem, twierdzą, że w ogóle dokument sobie, a życie sobie. Że właśnie przeciwnie – zwiększa się mitręga administracyjna, zwiększają się obciążenia finansowe, zwiększa się liczba urzędników, liczba kontroli, wielość dokumentacji. A dokument? I znowu – słusznie zaleca zmniejszenie wszystkich tych obszarów.

Na stronie czternastej: Wspieranie nowych przedsiębiorstw na decydujących etapach ich cyklu życia oraz pomoc w ich rozwoju. Tutaj, na stronie czternastej, jest takie ciekawe zalecenie ze strony Komisji. Otóż, państwa członkowskie proszone są o uczynienie otoczenia krajowej administracji podatkowej bardziej przyjaznym dla biznesu, na wczesnym etapie szczególnie. Odwrotnie się dzieje. O promowanie – nawet kraje, nie mówię tu tylko o Polsce, ale też o innych krajach UE, chociażby ostatnie sytuacje z Francji czy Niemiec, żeby inne kraje, które miały niższe podatki podnosiły te podatki – promowanie koordynacji podatkowej, aby rozbieżności w zakresie ustalania podatku nie prowadziły do podwójnego opodatkowania ani do innych szkodliwych praktyk podatkowych, które hamują rozwój przedsiębiorczości itd. O ponowną ocenę systemów podatkowych od osób prawnych, aby rozważyć wydłużenie okresu przedawnienia strat i odliczania. O rozważenie wprowadzenia od 2013 roku możliwości korzystania przez małe przedsiębiorstwa z systemu rozliczania VAT przy użyciu metody kasowej. Itd.

Niestety, moim zdaniem, te rzeczy nie są realizowane. Pani minister powiedziała, że są realizowane, ale nie mam takiego poczucia.

Dostęp do finansowania. Znowu – dokument słusznie zauważa, że mikroprzedsiębiorstwa, małe przedsiębiorstwa, i średnie nie mają dostępu do finansowania. Praktycznie wszyscy przedsiębiorcy, których pytałem o ten dokument, stwierdzają, że nie mają dostępu do kapitału, do finansowania, do kredytu dostępnego. Przeciwnie, mówią, że banki wręcz mają zasadę, że polskim przedsiębiorstwom nie udzielają kredytu. Jeśli dokument stwierdza, że nie ma dostępu do sfinansowania szczególnie dla małych i średnich firm, ja to potwierdzam to pytanie, dlaczego nic z tego nie wynika dla rzeczywistości.

Tutaj przedsiębiorcy wielokrotnie powtarzali, że, na przykład, przy zamówieniach publicznych muszą dostarczyć rękojmię należytego wykonania umowy, zabezpieczenie należytego wykonania umowy i tak zwaną rękojmię. I twierdzą, że zasadą jest, że instytucje finansowe, banki, w tym polskie, PZU i inne w ogóle nie dają ubezpieczeń. A firmy zachodnioeuropejskie, duże koncerny, właśnie nie małe i średnie firmy, o których mówi dokument, tylko duże koncerny europejskie mają z automatu ubezpieczenie inwestycji, ale przez bank z macierzystego kraju, szczególnie często powiązany kapitałowo z tymi firmami wykonawczymi. I na starcie leżą, chociaż mają fachowców, mają maszyny, firmy, świetną sytuację finansową, ale, niestety, nie są w stanie dostarczyć dokumentu z banku lub instytucji finansowej ubezpieczeniowej o należywym wykonaniu umowy. Rzeczywiście, potwierdzam, że jest potężna bariera w finansowaniu inwestycji. Otwieranie nowych możliwości w epoce cyfrowej, łatwiejsze przenoszenie własności przedsiębiorstw na przykład z rodziców na dzieci.

Czy pani mi zwróciła uwagę? Przepraszam bardzo. Przedstawiłem jedną trzecią, ale chcę powiedzieć tak, jeżeli pani mi pozwoli jedno zdanie, ten dokument stwierdza, i zgadzam się z tym, że kluczowe dla rozwoju UE jest powodzenie przedsiębiorczości. Niestety, w ciągu pięciu minut nie jestem w stanie tego omówić. Nawet nie zdażyłem przedstawić jednego dokumentu, dwóch zdań, które napisał przedsiębiorca, który się poważnie pochylał nad tym dokumentem. No i tak właśnie wygląda rzeczywistość i życie, a dokumenty sobie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, ale mamy o 14.00 kolejne posiedzenie Komisji, a jeszcze trwa dyskusja. Państwo jeszcze będą zabierali głos. Chcę zostawić czas na dyskusję po prostu. Tak że dajmy szansę też innym posłom. Pan poseł Sellin, później pan poseł Szyszko.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Ja króciutko. Jeżeli Komisja Europejska pochyliła się z troską nad brakami w duchu przedsiębiorczości w Europie w porównaniu z Azją czy z Ameryką i jedną z metod ożywienia tego ducha przedsiębiorczości ma być zmniejszenie obowiązków regulacyjnych, to mam taką konkretną propozycję, żeby już po formalnym przyjęciu tego dokumentu przez Komisję, po zasięgnięciu wszystkich opinii i formalnym przyjęciu, każdy dokument, który potem będzie do nas przychodził i będzie zwiększał obowiązki regulacyjne, żebyśmy odrzucali, odwołując się do dokumentu COM(2012) 795, że ten nowy dokument, który na ogół zwiększa obowiązki regulacyjne w gospodarce, jest sprzeczny z dokumentem z dokumentem przyjętym już przez UE COM(2012) 795.

A do pani minister mam pytanie, bo tutaj jednym z celów działań szczegółowych ma być wspieranie różnego rodzaju przedsiębiorczości osób starszych, osób niedojrzałych, migrantów, bezrobotnych, niepełnosprawnych. Ja to wszystko rozumiem. Ale jest też wspieranie przedsiębiorczości kobiet. Czy nie należy tu dopisać wspierania przedsiębiorczości mężczyzn?

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Kobiet i mężczyzn, rozumiem? Ludzi po prostu, jak by nie było. Pan poseł Szyszko.

Poseł Jan Szyszko (PiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowna pani minister, rzeczywiście, w tym dokumencie problemy zostały zidentyfikowane. Zresztą pan poseł Czarторыński to świetnie powiedział. Natomiast równocześnie ten dokument robi wrażenie, jakby problemy były i równocześnie urzędnikowi dano wolną rękę, żeby sobie siedział w jakimś tam mieszkanku i pisał, co mu ślina na język przyniesie. I tak sobie napisał.

Równocześnie pani mówi tutaj, że Komisja zachęca do określonych działań, a pani również powiedziała, że należy go poprzeć. Ja chętnie bym to zrobił, ale o ile pani mi odpowie. Może zmienię zdanie. W tym filarze działań jeden, punkt 2.2 – nowe horyzonty, szkolnictwo wyższe na rzecz przedsiębiorczości. I tu wyraźnie napisane: „Rola szkolnictwa wyższego w odniesieniu do przedsiębiorczości znacznie wykracza poza przekazywanie wiedzy, ponieważ obejmuje również udział w ekosystemach”. Jak mi pani minister to wytłumaczy, to ja może zmienię zdanie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Pani poseł Wróbel się zgłaszała, dobrze widziałam? Bardzo proszę.

Poseł Marzena Wróbel (SP):

Ja bym chciała jednak usłyszeć, jaka jest opinia przedsiębiorców na temat tego dokumentu, bo pani minister nie jest w stanie mnie niczym zaskoczyć. Pani minister w zasadzie powtarza to, co jest w dokumencie, który otrzymaliśmy. A akurat pani przewodnicząca nie miała żadnych uwag dotyczących czasu jej wypowiedzi, a mówiła dwukrotnie dłużej niż to wynika z regulaminu. Interesuje mnie krytyczna opinia na temat tego, co się dzieje w Polsce w zakresie przedsiębiorczości i proszę, żeby pan Czarторыński mógł dokończyć swoją wypowiedź.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Pan poseł ma możliwość się teraz zgłosić. Nie widziałam, żeby się zgłaszał, a oczywiście udzielię głosu. Kiedy pan woli. Proszę bardzo.

Poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Nie zgłaszałem się, bo myślałem, że może po wszystkich wypowiedziach państwa posłów.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Może tak zrobimy, że teraz oddam głos pani minister, bo nie mam więcej zgłoszeń.

Poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

To jeżeli nie ma więcej zgłoszeń, to przed panią minister jeszcze chciałbym się wypowiedzieć, bo byłbym ciekawy, jak pani minister się ustosunkuje do tej drugiej części mojej wypowiedzi, co przedsiębiorcy sądzą.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dobrze, tylko jeśli pan pozwoli, bo zapomniałam o pani poseł, która siedzi koło mnie. Łatwiej mi patrzeć na państwa, którzy są przede mną. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Olechowska.

Poseł Alicja Olechowska (PO):

Dziękuję bardzo. Ja właściwie chciałam powiedzieć o sprawach dotyczących przedsiębiorczości pod kątem moich kontaktów z przedsiębiorcami w Polsce. Niedawno w MG odbywała się konferencja, na którą zostali zaproszeni przedsiębiorcy. W dużej części dotyczyła jednolitego rynku. Po tej konferencji dostałam bardzo wiele zapytań dotyczących tego, w jaki sposób w Polsce nowe mikroprzedsiębiorstwa mogą uczestniczyć we wchodzeniu w jednolity rynek, skoro bariery administracyjne powodują, że właściwie nie jest to możliwe. Mam tu na myśli właśnie innowacyjne pomysły mikroprzedsiębiorców, bo na ogół są nimi najmłodsi przedsiębiorcy, którzy nie mogąc uzyskać pracy gdziekolwiek indziej, są zmuszeni do tego, żeby stanąć przed dużym ryzykiem rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej. Trudno nawet powiedzieć, że to są firmy, tutaj bardzo często pani minister mówiła w kontekście poprzedniego punktu, jak i tego, firmy, firmy, ale tak naprawdę to są bardzo małe mikroprzedsiębiorstwa i w dużej mierze są to działania polegające na bardzo dużym ryzyku, a właściwie polegające na tym, że młodzi ludzie starają się pokonać strach przed ryzykiem prowadzenia własnego przedsiębiorstwa.

I pojawiają się bariery. Tak dużo mówimy o jednolitym rynku. Na konferencję były zaproszone znamienite osoby z PE, które przedstawiały niby tę tematykę, ale ludzie wyszli z tej konferencji nieusatisfakcjonowani, bo właściwie nie są w stanie przeniknąć ze swoją innowacyjnością w sferę jednolitego rynku. Chciałam zapytać, w jaki sposób MG jest w stanie stworzyć takie szkolenie lub wyjść przedsiębiorstw zajmujących się edukacją w tej dziedzinie, bo w gruncie rzeczy edukacją w sferze przedsiębiorczości zajmują się same przedsiębiorstwa, które edukują w tym zakresie. W jaki sposób trafić do tych przedsiębiorstw, które miałyby wyedukować młodego przedsiębiorcę w sposób taki, by mógł zafunkcjonować na szeroko rozumianym jednolitym rynku.

I chciałam jeszcze zapytać, pani minister, bo powiedziała pani takie zdanie, że uległy poprawie warunki do tworzenia nowych przedsiębiorstw. Czy miała pani na myśli niwelowanie barier dotyczących powstania nowych przedsiębiorstw, czy jakiegokolwiek inne? Bo, niestety, małe przedsiębiorstwa nie odczuwają niwelowania barier dotyczących tworzenia przedsiębiorczości. Dziękuję bardzo

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję bardzo. Teraz pan poseł Czartoryski jeszcze.

Poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Bardzo dziękuję. Na poparcie słów pana posła Jarosława Sellina chcę przeczytać, moim zdaniem, jedną z bardziej kluczowych sentencji tego dokumentu, komunikatu Komisji Europejskiej. Otóż bez zmian zacytuje: „Wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, biurokrację należy wyeliminować lub ograniczyć w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorstw, a szczególnie mikroprzedsiębiorstw, w tym osób samo zatrudnionych i przedstawicieli wolnych zawodów, które są szczególnie narażone na obciążenie biurokracją z powodu

mniejszego rozmiaru oraz ograniczonych zasobów finansowych i ludzkich. Jednocześnie należy zlikwidować pozostałe nadmierne i nieuzasadnione bariery wejścia do wolnych zawodów”. I rzeczywiście, w oparciu o takie zapisy tego dokumentu możemy praktycznie dziesiątki różnych innych dokumentów gruntownie skrytykować, że idą wbrew zaleceniom Komisji Europejskiej akurat w tym przypadku.

Natomiast pani minister stwierdziła, że dokument stanowi, o ile dobrze usłyszałem, kompleksowy system. Otóż właśnie nie. Podzielam zdanie wielu przedsiębiorców, którzy zwrócili uwagę na kilka rzeczy, które właśnie przeczą temu, że jest to kompleksowe poruszenie problemu. Otóż ten dokument nie poruszył problemów wysokości podatków w Europie i ucieczki firm z Europy, niestety, lub odstraszenia ludzi w Europie do zakładania przedsiębiorstw właśnie ze względu na wysokość podatków, które właśnie jednak rosną.

Dodatkowo przedsiębiorcy zwracają uwagę na wysokość kosztów środowiskowych ochrony środowiska i różnych rozbudowanych przepisów około inwestycyjnych. Dokument również się do tego nie odnosi. Procesy inwestycyjne ze względu na szereg zgód często trwają latami. Jeżeli jest okazja do założenia przedsiębiorstwa i do zrobienia biznesu, ale, niestety, zgody, w tym zgody na procesy budowlane, zmiany zagospodarowania przestrzennego, zgody środowiskowe trwają kilka lat, a to są warunki polskie, to często okazja ta mija. Przedsiębiorca już po dwóch, trzech latach jest w innych warunkach podatkowych, w innych warunkach kredytowych, w innych kontaktach ze swoimi partnerami biznesowymi, i odstępuje od założenia przedsiębiorstwa. Ten dokument, niestety, też tego nie porusza.

Również nie porusza kwestii sądów powszechnych gospodarczych. Trwanie latami, utrudnianie przedsiębiorcom dochodzenie swego jest pewną mitręgą sądową przedsiębiorców, którzy nie ufają sprawiedliwości, nie wierzą w szybkość i skuteczność sądów. I też z tego powodu na przykład w ogóle nie podejmują spraw. Czyli kwestia wadliwego jednak sądownictwa w Europie i w Polsce, bo nie wiem dokładnie, w różnych krajach zapewne to sądownictwo jest różne, ale przedsiębiorcy zwracali uwagę. Oczywiście potężnego ciężaru administracji również.

Wielu przedsiębiorców zwracało uwagę na wielką nierówność firm, szczególnie dużych korporacji, międzynarodowych sieci w stosunku do firm małych i średnich, w tym szczególnie polskich. Nierówność polegająca chociażby na sposobie finansowania, to już mówiłem, ale też na przykład na nierównym dostępie do rynku. Przedsiębiorcy zwracają uwagę, że jeżeli jest, założymy, firma, która zajmuje się produkcją papieru, ale potrzebuje na przykład rozbudować firmę i dostawić maszynę, to polscy przedsiębiorcy nie mają takiego dostępu jak chociażby przedsiębiorcy z kraju matki, którzy dostarczają dana usługę za większą kwotę, daną maszynę czy dane urządzenie za znacznie większe kwoty, ale to nie szkodzi. Ważne, że są z tego samego kraju, w którym działa dana korporacja, na przykład, na terenie kraju. I co z tego, że, na przykład, wystartują ze swoimi ofertami, skoro mają potężnie nierówny dostęp do rynku. Często jest tak, że z danej fabryki nie mogą kupić produktu, a mogą je kupić z trzecich rąk taniej, ale pod warunkiem, że będą to już inni dostawcy, a nie krajowi.

Oczywiście, zwracanie uwagi na sieci handlowe, na firmy sieciowe. Firma sieciowa ma zawsze dostęp do finansowania, do kredytu. Pojedynczy sklep nie ma tego dostępu. Stąd w galeriach handlowych chociażby nasi przedsiębiorcy lokalni. Pojawia się galeria handlowa w miastach A, B, C, D, E, F, ale w każdym mieście A, B, C, D, E, F zawsze są te same sklepy odzieżowe, gastronomiczne itd. Sieciowe. A tamten rynek w ogóle nie ma dostępu. Dlaczego? Bo nie ma dostępu do finansowania, do komercjalizacji danego przedsięwzięcia, gdzie firma, która komercjalizuje dane galerie, jest jedna na cały kraj i zawsze są te same, z danego kraju preferowane, bez względu na to, jaki tam jest lokalny przedsiębiorca, czy sto lat prowadzi firmę, czy nigdy nie miał kredytu, czy nigdy nie miał problemu z urzędem skarbowym – nigdy na teren danej galerii nie wejdzie ze swoim biznesem.

Oczywiście, brak kształcenia...

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Panie pośle, chciałabym jeszcze dać szansę pani minister odpowiedzieć.

Poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Oczywiście, ze względu na brak kształcenia zawodowego też zwracają uwagę przedsiębiorcy. Wypychanie młodzieży, na przykład, brak możliwości założenia własnej kancelarii ze względu na brak dostępu do zawodu, kancelarii prawnych czy, na przykład, firm architektonicznych ze względu na blokady dostępu do zawodu. O tym już wiemy skądinąd.

Przepraszam, chciałbym jeszcze na koniec zacytować wypowiedź jednego z przedsiębiorców, którą przysłał na piśmie, podpisaną „komplet dokumentów”, a zwrócił się z tym pismem do Ministerstwa Finansów, do MG, do Departamentu Budżetu i Finansów, do Departamentu Handlu i Usług, do Rzecznika Praw Obywatelskich, do Prezydenta RP, Prezesa Rady Ministrów. Właśnie jako przykład problemów, jakie mają małe i średnie przedsiębiorstwa. Otóż, przedsiębiorca ten wykonywał usługę na rzecz Zakładu Usług Komunalnych w Szczecinie i po złożeniu informacji o tym, że kruszywa, które są stosowane w inwestycji, są nieprawidłowe i nie gwarantują wykonania pracy, rozpoczęły się jego problemy. Nie zostało mu zapłacone 3,5 mln zł za wykonanie, o czym poinformował urząd skarbowy i, przepraszam, ale chciałbym zacytować...

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Panie pośle, ostatnia minuta.

Poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Zatrudniał sześćdziesiąt osób. Niezapłacone za wykonanie pracy 3,5 mln zł doprowadziło do tego, że zwrócił się 16 kwietnia 2012 roku do urzędu skarbowego w Szczecinie o rozłożenie podatku na raty. Niestety, następnego dnia wkroczył urząd skarbowy, do sądu, do likwidacji, do windykacji całego majątku firmy. I przedsiębiorca ten zwraca się do nas, do Komisji, z takim pytaniem, ponieważ wyliczył, że zapłacił w roku poprzednim 2 mln zł podatków, a 800 tys. zł teraz będzie kosztować państwo utrzymanie na bezrobociu tych pracowników, pyta więc, czy lepiej jest rozłożyć na raty podatek, którego nie chce uniknąć, czy lepiej jest doprowadzić z dnia na dzień, natychmiast, do likwidacji jego firmy przez niezapłacenie podatku, a przez to wzięcie kilkudziesięciu pracowników na garnuszek państwa i pozbycie się przedsiębiorcy, który zapłacił 2 mln podatku.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Panie pośle, ale to nie bardzo jest do nas pytanie. Tak że proszę ostatnie zdanie.

Poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Do nas właśnie, do parlamentu, dlatego że my stwarzamy takie warunki dla przedsiębiorców, że, niestety, bezrobocie systematycznie wzrasta.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Ale rozmawiamy, panie pośle, na temat konkretnego dokumentu.

Poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Nadużyłem troszkę pani dobrej woli, ale chciałem to powiedzieć, bo to jest ważna rzecz.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dobrze, że pan zdaje sobie z tego sprawę, ale teraz muszę oddać głos pani minister, bo już powinniśmy zaczynać następne posiedzenie Komisji. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, chciałabym powiedzieć, że ten dokument, nad którym dzisiaj dyskutujemy, przygotowała Komisja Europejska. To jest bez udziału państw członkowskich. Propozycje, które tam zawarła, z drugiej strony, jest też taka delegacja tam, gdzie ta tabela jest, że państwa członkowskie mogą uzupełniać w tych wszystkich obszarach o swoje działalności. Tak że my tutaj mówimy tylko o propozycji Komisji Europejskiej.

I chciałabym powiedzieć, że zapewne państwo wiedzą, że w ramach Komisji Europejskiej i komisarzy, i dyrektoriatów też istnieją różne stanowiska. My bardzo jasno sformułowaliśmy nasze stanowisko rządu odnośnie do komunikatu dotyczącego polityki przemysłowej i mówiliśmy, że w ramach Komisji Europejskiej należy tę synergię mię-

dzy politykami różnymi zapewniać. Mówiliśmy o polityce przemysłowej, energetycznej, klimatycznej, środowiskowej i społecznej. To wszystko powinno być spójne. Mówiąc o potrzebie tej spójności, na to też zwracamy uwagę, że w tych dokumentach też widzimy takie luki i niespójności. I to, co pan poseł sprawozdawca zauważał, że bardzo często zalecenia idą w innym kierunku niż sytuacja w Europie, to rzeczywiście to jest wniosek, że Komisja Europejska widzi też potrzebę ukierunkowania pewnych prac, że nie wszystko idzie w takim kierunku i stąd po prostu taki dokument powstaje. I wczoraj była dyskusja na ten temat w Senacie, na komisji, i też właśnie generalnie zgodzono się, że to są działania na przyszłość, które mają poprawić sytuację, czyli oceniając to, co się w tej chwili dzieje, jest potrzeba zwrócenia uwagi na pewne działania. To znaczy, że w tych obszarach sytuacja wymaga podjęcia pewnych kroków.

Chciałabym się odnieść też do tego, że nie zapytaliśmy przedsiębiorców, że nie ma tutaj stanowiska przedsiębiorców. Chciałabym powiedzieć, że te komunikaty i dokumenty Komisji Europejskiej, które otrzymujemy, przekazujemy do konsultacji i ten dokument również został przekazany do konsultacji do Business Center Club, do Forum Związków Zawodowych, do NSZZ Solidarność, do Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych PKPP Lewiatan, Pracodawców RP i Związku Rzemiosła Polskiego. Swoją opinię przekazał Związek Rzemiosła Polskiego i jego uwagi zostały uwzględnione w wersji ostatecznej.

Chciałabym powiedzieć, że my w przypadku konsultacji pytamy o opinię tych organów, które reprezentują przedsiębiorców. Nie wysyłamy do wszystkich przedsiębiorstw. Poprzez swoich reprezentantów pytamy o stanowisko i jeśli ono jest w wielu dokumentach, jeśli mamy opinię partnerów społecznych, to ona stanowi bardzo dużą część naszego stanowiska. Jest obszerna opinia, wiele jest tych opinii, zamieszczamy to w dokumentach.

Ale też chciałabym się odnieść do tego, jak my możemy sami, czyli urzędnicy, administracja, takie stanowisko formułować. To wynika też z tego, że przy różnych okazjach mamy możliwość konsultacji wielu projektów dokumentów, choćby ten program rozwoju przedsiębiorstw, który proponujemy. To dotyczy i małych, i średnich, i dużych przedsiębiorstw, i tych obszarów finansowania, i otoczenia biznesu, i konsultujemy to, i mamy informację zwrotną, i z tego również czerpiemy przy okazji różnych dokumentów programowych. Mam na myśli tutaj wszystkie działania w ramach strategii Europa 2020. Mamy zespół, który dotychczas był międzyresortowym, teraz jest zespołem poszerzonym o partnerów społecznych, o reprezentację regionów, miast, instytutów badawczych, nauki, różne organizacje. Spotykamy się regularnie i dyskutujemy różne obszary: a to kwestie edukacji, a to kwestie innowacyjności, a to w najbliższym czasie będzie energetyki, był rynek pracy, był problem wykluczenia. Wszystkie strony mają możliwość zabierania głosu i reprezentowania głosu przedsiębiorstw i z tym się też spotykamy. I tak naprawdę w stanowiskach też wyrażamy te opinie, które przy okazji różnych dokumentów pozyskujemy.

Chciałabym też powiedzieć, że MG prowadzi takie badanie co pół roku – trendy rozwojowe sektora małych i średnich przedsiębiorstw, szczególnie tych małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw, gdzie już od wielu lat wysyłamy ankietę z pytaniem o różne kwestie i stąd też pozyskujemy informacje. O perspektywy, o politykę, o ocenę w różnych kwestiach.

Szanowni państwo, ale jeśli chodzi o tę opinię co do dokumentu, którą wyraził pan poseł, to mówię, w wielu miejscach są to rzeczywiście spostrzeżenia trafne. Też widzimy, że są obszary, gdzie te dodatkowe regulacje są generowane, a mimo wszystko mówimy o tym, żeby obciążenia zmniejszać. Podobnie też jest, czasami mamy takie poczucie, że z jednej strony chcielibyśmy jak najwięcej informacji mieć na temat małych i średnich przedsiębiorstw, a z drugiej strony nie chcemy, żeby musieli wypełniać sprawozdania. I tak to jest.

Szanowni państwo, w wielu wypowiedziach była ta krytyczna opinia przedsiębiorców. Tak jak mówię, ta krytyczna opinia przedsiębiorców choćby w tych ankietach się wyraża, tylko że pytamy tysiąc przedsiębiorstw i potem krytyczna opinia na ten temat jest wyrażona przez tyle, a my wyniki podajemy w procentach, w jaki sposób przedsiębiorcy się wypowiadają.

Też były pytania o tworzenie przedsiębiorstw, o bariery, że te bariery nadal są duże. Mówiłam, że w tym obszarze się poprawiło. Mówiąc o tworzenie, miałam na myśli zakładanie przedsiębiorstw. W tym obszarze jest duży postęp. Od 1 lipca funkcjonuje CEIDG, gdzie rzeczywiście można w bardzo łatwy sposób poprzez internet założyć firmę.

Natomiast jeśli chodzi o te bariery, to mówiłam o ułatwianiu poprzez te pakiety deregulacyjne, które krocząco są przyjmowane, choć, tak jak mówię, z tych ankiet, które uzyskujemy, cały czas, jeśli chodzi o kwestie prawne, podatkowe, przedsiębiorcy uważają, że system w wielu przypadkach przysparza problemów. Zwłaszcza tym najmniejszym. I w zależności od tego, jak się sytuacja rozwija, tak też w tych naszych ankietach, w tym naszym badaniu bardzo mocno się to odzwierciedla.

Pani przewodnicząca pytała jeszcze o jednolity rynek i o funkcjonowanie małych i średnich przedsiębiorstw na jednolitym rynku. Tutaj wielokrotnie podkreślaliśmy, że w tym zakresie, jeśli chodzi o pewne uregulowania dotyczące pewnych obszarów, na przykład handlu elektronicznego, to są tu pewne problemy i po stronie dokumentów unijnych nie wszystkie są na czas przygotowywane.

Natomiast jeśli chodzi o to, gdzie przedsiębiorca może się zgłosić, na jaką pomoc, na jakie szkolenia, przekażę odpowiedź, bo w tej chwili nie mam takiej pełnej informacji. W związku z tym poproszę kolegów, którzy tym tematem się zajmują, o odpowiedź. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Kołakowski jeszcze się zgłaszał. Króciutko.

Poseł Lech Kołakowski (PiS):

Szanowna pani przewodnicząca, szanowna pani minister, szanowni państwo, tak, króciutko, jednak pytanie muszę zadać. Pani minister, z COM 669, zalecenia oświatowe: zapewnienie wprowadzenia przed końcem 2015 roku kluczowych kompetencji w zakresie przedsiębiorczości, oraz drugie – zapewnienie młodzieży możliwości uzyskania co najmniej jednego praktycznego doświadczenia w zakresie przedsiębiorczości – czy te zalecenia zostaną spełnione?

Poseł Piotr Bauć (RP):

Nie.

Poseł Lech Kołakowski (PiS):

Przepraszam, ja kolegi nie pytałem.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Czy ja dobrze widziałam, że pan poseł Makowski jeszcze się zgłaszał? Nie. Bardzo proszę, pan poseł Bauć, bo nie widzę. A tutaj są w razie czego miejsca przy stole. Panie pośle, zapraszam do mikrofonu. Tylko przypominam państwu, że powinniśmy zakończyć komisję o godzinie 14.00

Poseł Piotr Bauć (RP):

Mam jedynie pytanie, w zasadzie do prezydium, ponieważ jako nowy członek pilnie śledzę dokumenty i, niestety, w europejskich dokumentach legislacyjnych w rozpisce naszej nie mamy dokumentu COM (212) 795. Pytam się więc, dlaczego o nim mówimy, skoro go nie mamy.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Oczywiście, zaraz sprawdzę, ale wszystkie dokumenty otrzymujemy. Czy ktoś z państwa jeszcze nie ma tego dokumentu? Rozumiem, że zakończyliśmy dyskusję. Panią minister jeszcze proszę o odpowiedź dla pana posła Kołakowskiego.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Ja tylko chciałam jeszcze zapytać, bo pan mówił o jakimś innym numerze. O tym dokumencie, tak? W tej chwili nie ma zaleceń Komisji Europejskiej. To są propozycje do podjęcia. Bo zalecenia to już jest dokument, który idzie trochę dalej. Zalecenia są Rady Europejskiej, natomiast tutaj Komisja poddaje pod rozważenie propozycje.

Natomiast co do tego, w jaki sposób będą to podejmować państwa członkowskie i u nas, to już jest po stronie państw członkowskich podejmowanie tych działań, które proponuje Komisja Europejska. Zalecenia są Rady.

Posel Lech Kołakowski (PiS):

Tak, pani minister, ale czy pani widzi taką potrzebę? Czy Polska spełni, czy nie? Bo to jest bardzo istotne, to co pani powie teraz. Po to się spotykamy.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

To znaczy, pan mówił o obszarze oświaty i edukacji, tak? To ja w tej chwili nie będę składała deklaracji z zakresu ministra oświaty czy edukacji.

Posel Lech Kołakowski (PiS):

Pani minister, pani reprezentuje rząd, to proszę na piśmie odpowiedź. Na piśmie na moje nazwisko. Dziękuję.

Podsekretarz stanu w MG Grażyna Henclewska:

Dobrze, to wystąpię o to do ministra edukacji.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję bardzo. Zakończyliśmy dyskusję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat komunikatu, dokument COM(2012) 795 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Przechodzimy do pkt VI – sprawy bieżące. Za chwilę zaczniemy następne posiedzenie Komisji. Mamy jeszcze wieczorem Komisję. Czy ktoś z państwa w sprawach bieżących chciałby zabrać głos? Nie widzę. Zamykam posiedzenie Komisji.